

Přehled tříd nebezpečnosti, kategorií nebezpečnosti a výstražných symbolů

Třídy spojené s fyzikální nebezpečností:

Výbušniny, která zahrnuje:

1. výbušné látky a směsi;
2. výbušné předměty, vyjma zařízení obsahujících výbušné látky a směsi v takovém množství či takové povahy, že jejich mimovolné nebo náhodné zapálení nebo vznícení nezpůsobí žádné vnější účinky mimo zařízení v důsledku zasažení částicemi, ohně, tepla, kouře nebo hluku;
3. látky, směsi a předměty neuvedené v bodech 1. a 2., které jsou vyráběny k získání praktického, výbušného nebo pyrotechnického účinku.

Dále jsou výbušniny řazeny do jedné z šesti podkategorií v závislosti na druhu nebezpečí, které představují.

Třída nebezpečnosti	Kód třídy a kategorie nebezpečnosti	Kód grafického symbolu	Signální slovo
Výbušnina	Unst. Expl.	GHS01	Nebezpečí
	Expl. 1.1	GHS01	Nebezpečí
	Expl. 1.2	GHS01	Nebezpečí
	Expl. 1.3	GHS01	Nebezpečí
	Expl. 1.4	GHS01	Varování
	Expl. 1.5	–	Nebezpečí
	Expl. 1.6	–	–

Hořlavé plyny (včetně chemicky nestálých plynů), plyny nebo plynné směsi, které mají se vzduchem rozmezí hořlavosti při teplotě 20 °C a standardním tlaku 101,325 kPa. Tato třída nebezpečnosti se dělí na dvě kategorie, do nichž jsou látky zařazovány na základě výsledků testu nebo výpočtu. Hořlavý plyn, který je rovněž chemicky nestálý, se dodatečně zařadí do jedné ze dvou kategorií pro chemicky nestálé plyny.

Hořlavý plyn	Flam. Gas 1	GHS02	Nebezpečí
	Flam. Gas 2	–	Varování

Aerosoly, tj. aerosolovými rozprašovači, se rozumějí nádoby, které se nedají opětovně naplnit, vyrobené z kovu, skla nebo plastu a obsahující stlačený, zkapalněný nebo rozpuštěný plyn pod tlakem, též s kapalinou, pastou nebo práškem, a vybavené uvolňovacím mechanismem, který umožňuje vystříkovat obsah nádoby jako tuhé nebo tekuté částice v suspenzi plynu, ve formě pěny, pasty nebo prášku nebo v kapalném či plynném stavu. Aerosoly se pro účely klasifikace považují za hořlavé, pokud obsahují složku, která je klasifikována jako hořlavá:

- kapaliny s bodem vzplanutí ≤ 93 °C, k nimž patří hořlavé kapaliny,
- hořlavé plyny,
- hořlavé tuhé látky.

Aerosol se zařadí do jedné ze dvou kategorií této třídy na základě svých složek, chemického spalného tepla a popřípadě výsledků zkoušky hořlavosti pěny (pro pěnové aerosoly) a zkoušky na

vzdálenost vznícení a zkoušky na vznícení v uzavřeném prostoru (pro rozprašované aerosoly).

Hořlavý aerosol	Flam. Aerosol 1	GHS02	Nebezpečí
	Flam. Aerosol 2	GHS02	Varování

Oxidující plyny jsou jakékoliv plyny nebo plynné směsi, které obecně mohou poskytováním kyslíku způsobit nebo podpořit hoření jiných látek účinněji než vzduch. Tato třída obsahuje pouze jednu kategorii.

Oxidující plyn	Ox. Gas 1	GHS03	Nebezpečí
-----------------------	-----------	-------	-----------

Plyny pod tlakem jsou plyny nacházející se v nádobě při tlaku nejméně 200 kPa (manometr) nebo zkapalněné plyny nebo zkapalněné zchlazené plyny. Třída se dělí do čtyř skupin: stlačené plyny, zkapalněné plyny, rozpuštěné plyny a zchlazené zkapalněné plyny.

Plyny pod tlakem	Press. Gas (stlačený plyn)	GHS04	Varování
	Press. Gas (zkapalněný plyn)	GHS04	Varování
	Press. Gas (zchlazený zkapalněný plyn)	GHS04	Varování
	Press. Gas (rozpuštěný plyn)	GHS04	Varování

Hořlavé kapaliny jsou kapaliny s bodem vzplanutí nejvýše 60 °C. Třída se dělí do tří kategorií.

Hořlavá kapalina	Flam. Liq. 1	GHS02	Nebezpečí
	Flam. Liq. 2	GHS02	Nebezpečí
	Flam. Liq. 3	GHS02	Varování

Hořlavé tuhé látky jsou tuhé látky, které se snadno zapalují nebo mohou způsobit požár či k němu přispět třením. Snadno zápalné tuhé látky jsou látky nebo směsi ve formě prášku, granulí nebo pasty, které jsou nebezpečné, jestliže se mohou snadno vznítit při krátkém styku se zdrojem zapálení, například hořící zápalkou, a pokud se plamen šíří rychle. Třída se dělí do dvou kategorií.

Hořlavá tuhá látka	Flam. Sol. 1	GHS02	Nebezpečí
	Flam. Sol. 2	GHS02	Varování

Samovolně reagující látky a směsi jsou teplotně nestálé kapalné nebo tuhé látky nebo směsi náchylné k silně exotermickému rozkladu i bez přístupu kyslíku (vzduchu). Tato definice vylučuje látky a směsi klasifikované podle této části jako výbušniny, organické peroxidy nebo oxidující látky a směsi. Látky spadající do této třídy nebezpečnosti se dále dělí do sedmi kategorií (typů A až G).

Samovolně reagující látka nebo směs	Self-react. A	GHS01	Nebezpečí
	Self-react. B	GHS01 GHS02	Nebezpečí

	Self-react. CD	GHS02	Nebezpečí
	Self-react. EF	GHS02	Varování
	Self-react. G	–	–

Samozápalné kapaliny jsou kapalné látky nebo směsi, které se při styku se vzduchem i v malých množstvích zapálí do pěti minut. Třída obsahuje pouze jednu kategorii.

Samozápalná kapalina	Pyr. Liq. 1	GHS02	Nebezpečí
-----------------------------	-------------	-------	-----------

Samozápalné tuhé látky jsou tuhé látky nebo směsi, které se při styku se vzduchem i v malých množstvích zapálí do pěti minut. Třída obsahuje pouze jednu kategorii.

Samozápalná tuhá látka	Pyr. Sol. 1	GHS02	Nebezpečí
-------------------------------	-------------	-------	-----------

Samozahřívající se látky nebo směsi jsou kapalné nebo tuhé látky nebo směsi jiné než samozápalné kapaliny nebo tuhé látky, které jsou při reakci se vzduchem a bez dodání energie schopny se samy zahřívát; tyto látky nebo směsi se odlišují od samozápalných kapalin nebo tuhých látek tím, že se zapalují pouze ve velkém množství (kilogramy) a po dlouhé době (hodiny nebo dny). Samovolné zahřívání se látek nebo směsí vedoucí k samovolnému vznícení je způsobeno reakcí látky nebo směsi s kyslíkem (ve vzduchu) a vyvíjeným teplem, které není dostatečně rychle odváděno do okolního prostředí. K samovolnému vznícení dochází, jestliže je rychlost uvolňování tepla vyšší než rychlost tepelné ztráty a je dosaženo teploty samovznícení. Třída se dělí na dvě kategorie.

Samozahřívající se látka nebo směs	Self-heat. 1	GHS02	Nebezpečí
	Self-heat. 2	GHS02	Varování

Látky nebo směsi, které při styku s vodou uvolňují hořlavé plyny jsou tuhé nebo kapalné látky nebo směsi, které jsou při vzájemném působení s vodou náchylné k tomu stát se samozápalnými nebo uvolňovat hořlavé plyny v nebezpečném množství. Látky jsou v rámci této třídy na základě testů děleny do tří kategorií.

Látka nebo směs, která při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny	Water-react. 1	GHS02	Nebezpečí
	Water-react. 2	GHS02	Nebezpečí
	Water-react. 3	GHS02	Varování

Oxidující kapaliny jsou látky nebo směsi, které ačkoli samy nejsou nutně vznětlivé, mohou obecně poskytováním kyslíku způsobit nebo podpořit hoření jiných látek. Třída se dělí do tří kategorií.

Oxidující kapalina	Ox. Liq. 1	GHS03	Nebezpečí
	Ox. Liq. 2	GHS03	Nebezpečí
	Ox. Liq. 3	GHS03	Varování

Oxidující tuhé látky jsou tuhé látky nebo směsi, které ačkoli samy nejsou nutně vznětlivé, mohou obecně poskytováním kyslíku způsobit nebo podpořit hoření jiných látek. Tato třída zahrnuje tři

kategorie.

Oxidující tuhá látka	Ox. Sol. 1	GHS03	Nebezpečí
	Ox. Sol. 2	GHS03	Nebezpečí
	Ox. Sol. 3	GHS03	Varování

Organické peroxidy jsou kapalné nebo tuhé organické látky, které obsahují dvojmocnou skupinu -O-O- a které lze považovat za deriváty peroxidu vodíku, v němž jsou jeden nebo oba atomy vodíku nahrazeny organickými radikály. Pojem organické peroxidy zahrnuje směsi organických peroxidů (přípravky), které obsahují nejméně jeden organický peroxid. Organické peroxidy jsou teplotně nestálé látky nebo směsi, které se mohou samourychním exotermicky rozložit. Mimoto mohou mít jednu či několik těchto vlastností:

- i) mohou se rozkládat výbušným způsobem;
- ii) hoří rychle;
- iii) jsou citlivé na náraz nebo tření;
- iv) reagují nebezpečně s jinými látkami.

Třída se dělí na sedm kategorií (typů A až G).

Organický peroxid	Org. Perox. A	GHS01	Nebezpečí
	Org. Perox. B	GHS01 GHS02	Nebezpečí
	Org. Perox. CD	GHS02	Nebezpečí
	Org. Perox. EF	GHS02	Varování
	Org. Perox. G	–	–

Látky nebo směsi korozivní pro kovy jsou látky nebo směsi, které mohou chemickým působením poškodit či dokonce zničit kovy. Kritériem je rychlost koroze buď na ocelovém, nebo hliníkovém povrchu překračující 6,25 mm ročně při zkušební teplotě 55 °C při zkouškách na obou materiálech. Tato třída zahrnuje pouze jedinou kategorii.

Látka nebo směs korozivní pro kovy	Met. Corr. 1	GHS05	Varování
---	--------------	-------	----------

Třídy spojené s nebezpečností pro zdraví

Akutní toxicitou látky se rozumějí nepříznivé účinky, k nimž dojde po orální nebo dermální aplikaci jedné dávky látky nebo směsi či vícenásobných dávek podaných během 24 hodin nebo po inhalační expozici po dobu 4 hodin. Třída nebezpečnosti akutní toxicita se člení na akutní orální toxicitu, akutní dermální toxicitu a akutní inhalační toxicitu. Třída se dělí do čtyř kategorií.

Akutní toxicita	Acute Tox. 1	GHS06	Nebezpečí
	Acute Tox. 2	GHS06	Nebezpečí
	Acute Tox. 3	GHS06	Nebezpečí
	Acute Tox. 4	GHS07	Varování

Látky žíravé pro kůži jsou látky, které vyvolávají nevratné poškození kůže, totiž viditelné nekrózy pokožky zasahující do škáry, po působení zkoušené látky po dobu až 4 hodin. Pro žíravost jsou typické vředy, krvácení, krvavé strupy a na konci 14denního pozorování změna zabarvení v důsledku zblednutí kůže, místa postižená alopecií a jizvy. K posouzení podezřelých lézí se uváží histopatologie. Dráždivostí pro kůži se rozumí vyvolání vratného poškození kůže po působení zkoušené látky po dobu až 4 hodin. Třída se dělí na dvě kategorie: látky žíravé (kategorie 1) a dráždivé (kategorie 2). Kategorie látek žíravých se pak dále dělí na tři podkategorie (A až C).

Látky dráždivé pro kůži jsou látky, které vyvolávají vyvolání vratného poškození kůže po působení zkoušené látky po dobu až 4 hodin.

Žíravost / dráždivost pro kůži	Skin Corr. 1A	GHS05	Nebezpečí
	Skin Corr. 1B	GHS05	Nebezpečí
	Skin Corr. 1C	GHS05	Nebezpečí
	Skin Irrit. 2	GHS07	Varování

Vážné poškození očí/podráždění očí. Vážným poškozením očí se rozumí vyvolání poškození oční tkáňe nebo zhoršení vidění po aplikaci zkoušené látky na povrch oka, které není plně vratné do 21 dnů po aplikaci. Podrážděním očí se rozumí vyvolání změn v oku po aplikaci zkoušené látky na povrch oka, které jsou plně vratné do 21 dnů po aplikaci. Třída se dělí na dvě kategorie: látky způsobující vážné poškození očí (kategorie 1) a látky způsobující vážné podráždění očí (kategorie 2).

Vážné poškození očí / podráždění očí	Eye Dam 1	GHS05	Nebezpečí
	Eye Irrit. 2	GHS07	Varování

Senzibilace dýchacích cest nebo kůže. Látkami senzibilizujícími dýchací cesty se rozumí látky, které po vdechování vyvolává přecitlivělost dýchacích cest. Látkou senzibilizující kůži se rozumí látka, která po styku s kůží vyvolává alergickou odpověď. Látky senzibilizující dýchací cesty jsou řazeny do jedné kategorie (kategorie 1), která se dále dělí na dvě podkategorie (1A a 1B). Látky senzibilizující kůži jsou řazeny do jedné kategorie (kategorie 2), která se dále dělí na dvě podkategorie (A a B).

Senzibilizace dýchacích cest /senzibilizace kůže	Resp. Sens. 1	GHS08	Nebezpečí
	Skin Sens. 1	GHS07	Varování

Mutagenita v zárodečných buňkách. Mutací se rozumí trvalá změna množství nebo struktury genetického materiálu v buňce. Pojem mutace se vztahuje jak na dědičné genetické změny, které se mohou projevit na fenotypické úrovni, tak na změny DNA, jsou-li známy (včetně specifických změn párů bází a translokace chromozomů). Pojem mutagenní a mutagen se používá pro látky vyvolávající zvýšený výskyt mutací v populacích buněk nebo organismů. Třída se dělí na dvě kategorie, kategorie 1 se dále dělí na dvě podkategorie (1A a 1B).

Mutagenita v zárodečných buňkách	Muta. 1A	GHS08	Nebezpečí
	Muta. 1B	GHS08	Nebezpečí
	Muta. 2	GHS08	Varování

Karcinogenita. Karcinogenem se rozumí látka nebo směs látek, které vyvolávají rakovinu nebo její větší výskyt. Látky, které vyvolaly benigní a maligní nádory v dobře provedených experimentálních studiích na zvířatech, se rovněž pokládají za látky, o nichž se předpokládá nebo u nichž existuje podezření, že jsou lidským karcinogenem, pokud neexistují přesvědčivé důkazy, že mechanismus tvorby nádoru není pro člověka relevantní. Látky a směsi této třídy jsou řazeny do jedné ze dvou kategorií. Kategorie 1 se dále člení na dvě podkategorie (1A a 1B).

Karcinogenita	Carc. 1A	GHS08	Nebezpečí
	Carc. 1B	GHS08	Nebezpečí
	Carc. 2	GHS08	Varování

Toxicita pro reprodukci. Toxicita pro reprodukci zahrnuje nepříznivé účinky na sexuální funkci a plodnost u dospělých mužů a žen, jakož i vývojovou toxicitu u potomstva. Třída mutagenita v zárodečných buňkách ale samostatně klasifikuje látky a směsi s prokázanými geneticky podmíněnými dědičnými účinky na potomstvo.

V tomto systému klasifikace se toxicita pro reprodukci rozděluje do dvou hlavních skupin: nepříznivé účinky na sexuální funkci a plodnost a nepříznivé účinky na vývoj potomstva.

Některé toxické účinky pro reprodukci nelze jednoznačně přiřadit buď k poškození sexuální funkce a plodnosti, nebo k vývojové toxicitě. Nicméně látky s těmito účinky nebo směsi, které takové látky obsahují, se klasifikují jako látky toxické pro reprodukci. Tato třída se dělí do tří kategorií, kategorie 1 se pak dále dělí na podkategorie 1A (známá toxicita) a 1B (látka podezřelá z těchto druhů účinků). Do kategorie 2 jsou řazeny látky s předpokládanými negativními reprodukčními a vývojovými účinky. Třetí kategorií je dodatková kategorie, která zahrnuje látky s účinky na laktaci nebo prostřednictvím laktace.

Toxicita pro reprodukci	Repr. 1A	GHS08	Nebezpečí
	Repr. 1B	GHS08	Nebezpečí
	Repr. 2	GHS08	Varování
	Lact.	–	–

Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice. Toxicitou pro specifické cílové orgány (po jednorázové expozici) se rozumí specifická, neletální toxicita pro cílové orgány vyplývající z jednorázové expozice látky nebo směsi. Zahrnuty jsou všechny závažné účinky na zdraví, které mohou poškodit funkci, a to vratné i nevratné, okamžité nebo opožděné. Klasifikace identifikuje látku nebo směs jako toxickou pro specifické cílové orgány, která jako taková může představovat možnost nepříznivých účinků na zdraví osob, jež jsou této látce nebo směsi vystaveny. Tato třída se dělí do tří kategorií.

Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice	STOT SE 1	GHS08	Nebezpečí
	STOT SE 2	GHS08	Varování
	STOT SE 3	GHS07	Varování

Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice. Toxicitou pro cílové orgány (po opakované expozici) se rozumí specifická toxicita pro cílové orgány vyplývající z opakované expozice látky nebo směsi. Zahrnuty jsou všechny závažné účinky na zdraví, které mohou poškodit funkci, a to vratné i nevratné, okamžité nebo opožděné. Tato třída se dělí na dvě kategorie.

Toxicita pro specifické	STOT RE 1	GHS08	Nebezpečí
--------------------------------	-----------	-------	-----------

cílové orgány – opakovaná expozice	STOT RE 2	GHS08	Varování
---	-----------	-------	----------

Nebezpečí při vdechnutí. Třída látek nebo směsí, které mohou představovat pro člověka nebezpečí toxicity při vdechnutí. Vdechnutím se rozumí vniknutí kapaliny nebo tuhé látky či směsi do průdušnice a dolních cest dýchacích přímo ústní nebo nosní dutinou nebo nepřímo při dávení. Toxicita při vdechnutí zahrnuje vážné akutní účinky, například chemickou pneumonii, různé stupně poškození plic nebo smrt po vdechnutí. Třída zahrnuje pouze jednu kategorii.

Nebezpečný při vdechnutí	Asp. Tox. 1	GHS08	Nebezpečí
---------------------------------	-------------	-------	-----------

Třídy nebezpečnosti spojené s nebezpečností pro životní prostředí

Nebezpečnost pro vodní prostředí. Nebezpečnost pro vodní prostředí se člení na akutní nebezpečnost pro vodní prostředí a chronickou (dlouhodobou) nebezpečnost pro vodní prostředí. Akutní toxicitou pro vodní prostředí se rozumí vnitřní vlastnost látky být nebezpečnou pro organismus po krátkodobé expozici této látky. Chronickou toxicitou pro vodní prostředí se rozumí vnitřní schopnost látky vyvolat nepříznivé účinky na vodní organismy během expozic, které jsou určeny životním cyklem organismu. Klasifikace látek v rámci této třídy sestává z jedné kategorie pro akutní toxicitu a čtyř kategorií pro chronickou toxicitu.

Nebezpečný pro vodní prostředí	Aquatic Acute 1	GHS09	Varování
	Aquatic Chronic 1	GHS09	Varování
	Aquatic Chronic 2	GHS09	–
	Aquatic Chronic 3	–	–
	Aquatic Chronic 4	–	–

Dodatečné třídy nebezpečnosti EU

Nebezpečnost pro ozonovou vrstvu. Látkou nebezpečnou pro ozonovou vrstvu se rozumí látka, která na základě dostupných poznatků o jejích vlastnostech a jejím předpokládaném nebo pozorovaném osudu a chování v životním prostředí může představovat nebezpečí pro strukturu a fungování stratosférické ozonové vrstvy.

Nebezpečný pro ozonovou vrstvu	Ozone	–	Nebezpečí
---------------------------------------	-------	---	-----------

Narušení činnosti endokrinního systému pro lidské zdraví. Látky a směsi splňující kritéria pro endokrinní disruptory pro lidské zdraví na základě důkazů se považují za známé nebo předpokládané endokrinní disruptory pro lidské zdraví nebo za látky a směsi, u nichž existuje podezření, že se jedná o endokrinní disruptory pro lidské zdraví, pokud neexistují důkazy, které jednoznačně prokazují, že nepříznivé účinky nejsou u lidí relevantní. Endokrinním disruptorem se rozumí látka nebo směs, která mění jednu nebo více funkcí endokrinního systému, a v důsledku toho způsobuje nepříznivé účinky na intaktní organismus, jeho potomstvo, populace nebo subpopulace.

Narušení činnosti endokrinního systému pro lidské zdraví	Kategorie 1	Není	Nebezpečí
	Kategorie 2	Není	Varování

Narušení činnosti endokrinního systému pro životní prostředí. Látky a směsi splňující kritéria pro endokrinní disruptory pro životní prostředí na základě důkazů se považují za známé nebo předpokládané endokrinní disruptory pro životní prostředí nebo za látky a směsi, u nichž existuje podezření, že se jedná o endokrinní disruptory pro životní prostředí, pokud neexistují důkazy, které jednoznačně prokazují, že zjištěné nepříznivé účinky nejsou na úrovni populace nebo subpopulace relevantní.

Narušení činnosti endokrinního systému pro životní prostředí	Kategorie 1	Není	Nebezpečí
	Kategorie 2	Není	Varování

Perzistentní, bioakumulativní a toxické nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní vlastnosti. Látky klasifikované kategorií PBT jsou perzistentní (velmi pomalu se rozkládají v životním prostředí), bioakumulativní (biokoncentrační faktor je u vodních druhů vyšší než 2 000) a toxické (dlouhodobá koncentrace bez pozorovaného účinku je u mořských nebo sladkovodních organismů nižší než 0,01 mg/l, karcinogen kategorie 1 A nebo 1B, mutagen v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B, látka toxická pro reprodukci kategorie 1 A nebo 1B, látka toxická pro specifické cílové orgány po opakované expozici, endokrinní disruptor kategorie 1 pro člověka nebo životní prostředí). Látky zařazené do kategorie vPvB se vyznačují velmi pomalým rozkladem v životním prostředí (perzistencí) a velmi vysokou schopností bioakumulace (biokoncentrační faktor u vodních druhů vyšší než 5 000).

Perzistentní, bioakumulativní a toxické nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní vlastnosti	PBT	Není	Nebezpečí
	vPvB	Není	Nebezpečí

Perzistentní, mobilní a toxické nebo vysoce perzistentní a vysoce mobilní vlastnosti. Látky v kategorii nebezpečnosti PMT jsou charakteristické vysokou perzistencí v životním prostředí, mobilní (dekadický logaritmus rozdělovacího koeficientu látky mezi organický uhlík/vodu K_{oc} je menší než 3) a toxicitou (dlouhodobá koncentrace bez pozorovaného účinku je u mořských nebo sladkovodních organismů nižší než 0,01 mg/l, karcinogen kategorie 1 A nebo 1B, mutagen v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B, látka toxická pro reprodukci kategorie 1 A nebo 1B, látka toxická pro specifické cílové orgány po opakované expozici, endokrinní disruptor kategorie 1 pro člověka nebo životní prostředí). Látky klasifikované kategorií vPvM jsou perzistentní v životním prostředí a zároveň vykazují vysokou mobilitu (dekadický logaritmus rozdělovacího koeficientu látky mezi organický uhlík/vodu K_{oc} je menší než 2).

Perzistentní, mobilní a toxické nebo	PMT	Není	Nebezpečí
---	-----	------	-----------

vysoce perzistentní a vysoce mobilní vlastnosti	vPvM	Není	Nebezpečí
--	------	------	-----------

Zkratky pro signální slova:

Nebezpečí	Dgr
Varování	Wng

Výstražné symboly:

				
GHS01 - výbušné látky	GHS02 - hořlavé látky	GHS03 - oxidační látky	GHS04 - plyny pod tlakem	GHS05 - korozivní a žíravé látky
				
GHS06 - toxické látky	GHS07 - dráždivé látky	GHS08 - látky nebezpečné pro zdraví	GHS09 - látky nebezpečné pro životní prostředí	

Příloha 2:
Standardní věty o nebezpečnosti
podle nařízení GHS (nařízení (ES) č. 1272/2008)

Standardní věty o nebezpečnosti pro fyzikální nebezpečnost:

- H200 Nestabilní výbušnina.
- H201 Výbušnina; nebezpečí masivního výbuchu.
- H202 Výbušnina; vážné nebezpečí zasažení částicemi.
- H203 Výbušnina; nebezpečí požáru, tlakové vlny nebo zasažení částicemi.
- H204 Nebezpečí požáru nebo zasažení částicemi.
- H205 Při požáru může způsobit masivní výbuch.
- H220 Extrémně hořlavý plyn.
- H221 Hořlavý plyn.
- H222 Extrémně hořlavý aerosol.
- H223 Hořlavý aerosol.
- H224 Extrémně hořlavá kapalina a páry.
- H225 Vysoce hořlavá kapalina a páry.
- H226 Hořlavá kapalina a páry.
- H228 Hořlavá tuhá látka.
- H240 Zahřívání může způsobit výbuch.
- H241 Zahřívání může způsobit požár nebo výbuch.
- H242 Zahřívání může způsobit požár.
- H250 Při styku se vzduchem se samovolně vznítí.
- H251 Samovolně se zahřívá: může se vznítit.
- H252 Ve velkém množství se samovolně zahřívá; může se vznítit.
- H260 Při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny, které se mohou samovolně vznítit.
- H261 Při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny.
- H270 Může způsobit nebo zesílit požár; oxidant.
- H271 Může způsobit požár nebo výbuch; silný oxidant.
- H272 Může zesílit požár; oxidant.
- H280 Obsahuje plyn pod tlakem; při zahřívání může vybuchnout.
- H281 Obsahuje zchlazený plyn; může způsobit omrzliny nebo poškození chladem.
- H290 Může být korozivní pro kovy.

Standardní věty o nebezpečnosti pro zdraví:

- H300 Při požití může způsobit smrt.
- H301 Toxický při požití.
- H302 Zdraví škodlivý při požití.
- H304 Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.
- H310 Při styku s kůží může způsobit smrt.
- H311 Toxický při styku s kůží.
- H312 Zdraví škodlivý při styku s kůží.
- H314 Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí.
- H315 Dráždí kůži.
- H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.
- H318 Způsobuje vážné poškození očí.
- H319 Způsobuje vážné podráždění očí.
- H330 Při vdechování může způsobit smrt.
- H331 Toxický při vdechování.
- H332 Zdraví škodlivý při vdechování.
- H334 Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže.

H335 Může způsobit podráždění dýchacích cest.
H336 Může způsobit ospalost nebo závratě.
H340 Může vyvolat genetické poškození *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H341 Podezření na genetické poškození *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H350 Může vyvolat rakovinu *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H351 Podezření na vyvolání rakoviny *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H360 Může poškodit reprodukční schopnost nebo plod v těle matky *<uved'te specifický účinek, je-li znám>* *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H361 Podezření na poškození reprodukční schopnosti nebo plodu v těle matky *<uved'te specifický účinek, je-li znám>* *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H362 Může poškodit kojence prostřednictvím mateřského mléka.
H370 Způsobuje poškození orgánů *<nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy>* *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H371 Může způsobit poškození orgánů *<nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy>* *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H372 Způsobuje poškození orgánů *<nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy>* při prodloužené nebo opakované expozici *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.
H373 Může způsobit poškození orgánů *<nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy>* při prodloužené nebo opakované expozici *<uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>*.

Standardní věty o nebezpečnosti pro životní prostředí:

H400 Vysoce toxický pro vodní organismy.
H410 Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H411 Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H412 Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H413 Může vyvolat dlouhodobé škodlivé účinky pro vodní organismy.

Rozšířené standardní věty o nebezpečnosti:

H350i Může vyvolat rakovinu při vdechování.
H360F Může poškodit reprodukční schopnost.
H360D Může poškodit plod v těle matky.
H361f Podezření na poškození reprodukční schopnosti.
H361d Podezření na poškození plodu v těle matky.
H360FD Může poškodit reprodukční schopnost. Může poškodit plod v těle matky.
H361fd Podezření na poškození reprodukční schopnosti. Podezření na poškození plodu v těle matky.
H360Fd Může poškodit reprodukční schopnost. Podezření na poškození plodu v těle matky.
H360Df Může poškodit plod v těle matky. Podezření na poškození reprodukční schopnosti.

Doplňující informace o nebezpečnosti

Fyzikální vlastnosti:

EUH 001 Výbušný v suchém stavu.
EUH 006 Výbušný za přístupu i bez přístupu vzduchu.
EUH 014 Prudce reaguje s vodou.

EUH 018 Při používání může vytvářet hořlavé nebo výbušné směsi par se vzduchem.
EUH 019 Může vytvářet výbušné peroxidy.
EUH 044 Nebezpečí výbuchu při zahřátí v uzavřeném obalu.

Vlastnosti související se zdravím:

EUH 029 Uvolňuje toxický plyn při styku s vodou.
EUH 031 Uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami.
EUH 032 Uvolňuje vysoce toxický plyn při styku s kyselinami.
EUH 066 Opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže.
EUH 070 Toxický při styku s očima.
EUH 071 Způsobuje poleptání dýchacích cest.

Vlastnosti související se životním prostředím:

EUH 059 Nebezpečný pro ozonovou vrstvu.

Doplňující údaje na štítku / informace o některých látkách nebo směsích:

EUH 201/201A Obsahuje olovo. Nemá se používat na povrchy, které mohou okusovat nebo olizovat děti. Pozor! Obsahuje olovo.
EUH 202 Kyanoakrylát. Nebezpečí. Okamžitě slepuje kůži a oči. Uchovávejte mimo dosah dětí.
EUH 203 Obsahuje chrom (VI). Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 204 Obsahuje isokyanáty. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 205 Obsahuje epoxidové složky. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 206 Pozor! Nepoužívejte společně s jinými výrobky. Může uvolňovat nebezpečné plyny (chlor).
EUH 207 Pozor! Obsahuje kadmium. Při používání vznikají nebezpečné výpary. Viz informace dodané výrobcem. Dodržujte bezpečnostní pokyny.
EUH 208 Obsahuje <název senzibilizující látky>. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 209/209A Při používání se může stát vysoce hořlavým.
Při používání se může stát hořlavým.
EUH 210 Na vyžádání je k dispozici bezpečnostní list.
EUH 380: Může způsobit narušení činnosti endokrinního systému u lidí.
EUH 381: Podezření, že vyvolává narušení činnosti endokrinního systému u lidí.
EUH 401 Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.
EUH 430: Může způsobit narušení činnosti endokrinního systému v životním prostředí.
EUH 431: Podezření, že vyvolává narušení činnosti endokrinního systému v životním prostředí.
EUH 440: Hromadí se v životním prostředí a živých organismech včetně člověka.
EUH 441: Silně se hromadí v životním prostředí a živých organismech včetně člověka.
EUH 450: Může způsobit dlouhodobé a difúzní znečištění vodních zdrojů.
EUH 451: Může způsobit velmi dlouhodobé a difúzní znečištění vodních zdrojů.

Příloha 3:

Pokyny pro bezpečné zacházení

Pokyny pro bezpečné zacházení – všeobecné:

- P101 Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku.
- P102 Uchovávejte mimo dosah dětí.
- P103 Před použitím si přečtěte údaje na štítku.

Pokyny pro bezpečné zacházení – prevence:

- P201 Před použitím si obzarejte speciální instrukce.
- P202 Nepoužívejte, dokud jste si nepřčetli všechny bezpečnostní pokyny a neporozuměli jim.
- P210 Chraňte před teplem/jiskrami/otevřeným plamenem/horkými povrchy. – Zákaz kouření.
- P211 Nestříkejte do otevřeného ohně nebo jiných zdrojů zapálení.
- P220 Uchovávejte/skladujte odděleně od oděvů/.../hořlavých materiálů.
- P221 Proveďte preventivní opatření proti smíchání s hořlavými materiály...
- P222 Zabraňte styku se vzduchem.
- P223 Chraňte před možným stykem s vodou kvůli prudké reakci a možnému náhlému vzplanutí.
- P230 Uchovávejte ve zvlhčeném stavu ...
- P231 Manipulace pod inertním plynem.
- P232 Chraňte před vlhkem.
- P233 Uchovávejte obal těsně uzavřený.
- P234 Uchovávejte pouze v původním obalu.
- P235 Uchovávejte v chladu.
- P240 Uzemněte obal a odběrové zařízení.
- P241 Používejte elektrické/ventilační/osvětlovací/.../zařízení do výbušného prostředí.
- P242 Používejte pouze nářadí z nejiskřícího kovu.
- P243 Proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny.
- P244 Udržujte redukční ventily bez maziva a oleje.
- P250 Nevystavujte obrušování/nárazům/.../tření.
- P251 Tlakový obal: nepropichujte nebo nespálujte ani po použití.
- P260 Nevdechujte prach/dým/plyn/mlhu/páry/aerosoly.
- P261 Zamezte vdechování prachu/dýmu/plynu/mlhy/par/aerosolů.
- P262 Zabraňte styku s očima, kůží nebo oděvem.
- P263 Zabraňte styku během těhotenství/kojení.
- P264 Po manipulaci důkladně omyjte
- P270 Při používání tohoto výrobku nejezte, nepijte ani nekuřte.
- P271 Používejte pouze venku nebo v dobře větraných prostorách.
- P272 Kontaminovaný pracovní oděv neodnášejte z pracoviště.
- P273 Zabraňte uvolnění do životního prostředí.
- P280 Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít.
- P281 Používejte požadované osobní ochranné prostředky.
- P282 Používejte ochranné rukavice proti chladu/obličejový štít/ochranné brýle.
- P283 Používejte ohnivzdorný/nehořlavý oděv.

P284 Používejte vybavení pro ochranu dýchacích cest.
P285 V případě nedostatečného větrání používejte vybavení pro ochranu dýchacích cest.
P231+P232 Manipulace pod inertním plynem. Chraňte před vlhkem.
P235+P410 Uchovávejte v chladu. Chraňte před slunečním zářením.

Pokyny pro bezpečné zacházení – reakce:

P301 PŘI POŽITÍ:
P302 PŘI STYKU S KŮŽÍ:
P303 PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy):
P304 PŘI VDECHNUTÍ:
P305 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ:
P306 PŘI STYKU S ODĚVEM:
P307 PŘI expozici:
P308 PŘI expozici nebo podezření na ni:
P309 PŘI expozici nebo necítíte-li se dobře:
P310 Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P311 Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P312 Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P313 Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P314 Necítíte-li se dobře, vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P315 Okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P320 Je nutné odborné ošetření (viz ... na tomto štítku).
P321 Odborné ošetření (viz ... na tomto štítku).
P322 Specifické opatření (viz ... na tomto štítku).
P330 Vypláchněte ústa.
P331 NEVYVOLÁVEJTE zvracení.
P332 Při podráždění kůže:
P333 Při podráždění kůže nebo vyrážce:
P334 Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.
P335 Volné částice odstraňte z kůže.
P336 Omrzlá místa ošetřete vlažnou vodou. Postižené místo netřete.
P337 Přetrvává-li podráždění očí:
P338 Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
P340 Přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P341 Při obtížném dýchání přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P342 Při dýchacích potížích:
P350 Jemně omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P351 Několik minut opatrně oplachujte vodou.
P352 Omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P353 Opláchněte kůži vodou/osprchujte.
P360 Kontaminovaný oděv a kůži okamžitě omyjte velkým množstvím vody a potom oděv odložte.
P361 Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte.
P362 Kontaminovaný oděv svlékněte a před opětovným použitím ho vyperte.
P363 Kontaminovaný oděv před opětovným použitím vyperte.
P370 V případě požáru:
P371 V případě velkého požáru a velkého množství:
P372 Nebezpečí výbuchu v případě požáru.

P373 Požár NEHASTE, dostane-li se k výbušninám.
P374 Haste z přiměřené vzdálenosti a dodržujte běžná opatření.
P375 Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.
P376 Zastavte únik, můžete-li tak učinit bez rizika.
P377 Požár unikajícího plynu:
Nehaste, nelze-li únik bezpečně zastavit.
P378 K hašení použijte
P380 Vyklid'te prostor.
P381 Odstraňte všechny zdroje zapálení, můžete-li tak učinit bez rizika.
P390 Uniklý produkt absorbujte, aby se zabránilo materiálními škodám.
P391 Uniklý produkt seberte.
P301+P310 PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P301+P312 PŘI POŽITÍ: Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P301+P330+P331 PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. NEVYVOLÁVEJTE zvracení.
P302+P334 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.
P302+P350 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Jemně omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P302+P352 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P303+P361+P353 PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy): Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte. Opláchněte kůži vodou/osprchujte.
P304+P340 PŘI VDECHNUTÍ: Přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P304+P341 PŘI VDECHNUTÍ: Při obtížném dýchání přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P305+P351+P338 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
P306+P360 PŘI STYKU S ODĚVEM: Kontaminovaný oděv a kůži okamžitě omyjte velkým množstvím vody a potom oděv odložte.
P307+P311 PŘI expozici: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P308+P313 PŘI expozici nebo podezření na ni: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P309+P311 PŘI expozici nebo necítíte-li se dobře: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P332+P313 Při podráždění kůže: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P333+P313 Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P335+P334 Volné částice odstraňte z kůže. Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.
P337+P313 Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P342+P311 Při dýchacích potížích: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P370+P376 V případě požáru: Zastavte únik, můžete-li tak učinit bez rizika.
P370+P378 V případě požáru: K hašení použijte
P370+P380 V případě požáru: Vyklid'te prostor.
P370+P380+P375 V případě požáru: Vyklid'te prostor. Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.
P371+P380+P375 V případě velkého požáru a velkého množství: Vyklid'te prostor. Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.

Pokyny pro bezpečné zacházení – skladování:

P401 Skladujte ...
P402 Skladujte na suchém místě.
P403 Skladujte na dobře větraném místě.
P404 Skladujte v uzavřeném obalu.

- P405 Skladujte uzamčené.
- P406 Skladujte v obalu odolném proti korozi/... obalu s odolnou vnitřní vrstvou.
- P407 Mezi stohy/paletami ponechte vzduchovou mezeru.
- P410 Chraňte před slunečním zářením.
- P411 Skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/...°F.
- P412 Nevystavujte teplotě přesahující 50 °C/122 °F.
- P413 Množství větší než ... kg/... liber skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/...°F.
- P420 Skladujte odděleně od ostatních materiálů.
- P422 Skladujte pod ...
- P402+P404 Skladujte na suchém místě. Skladujte v uzavřeném obalu.
- P403+P233 Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte obal těsně uzavřený.
- P403+P235 Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte v chladu.
- P410+P403 Chraňte před slunečním zářením. Skladujte na dobře větraném místě.
- P410+P412 Chraňte před slunečním zářením. Nevystavujte teplotě přesahující 50 °C/122°F.
- P411+P235 Skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/...°F. Uchovávejte v chladu.

Pokyny pro bezpečné zacházení – odstraňování:

- P501 Odstraňte obsah/obal ...

Příloha 4:

Obecné pokyny pro první předlékařskou pomoc

Zásady pro poskytování první pomoci při expozici chemickým látkám

doc. MUDr. Daniela Pelclová, CSc., MUDr. Alexandr Fuchs, CSc., MUDr. Miroslava Hornychová, CSc., MUDr. Zdeňka Trávníčková, CSc., Jiřina Fridrichovská, prom. chem.

1. Obecné zásady první pomoci

Při poskytování první pomoci je nutné zajistit především bezpečnost zachraňujícího i zachraňovaného! V každém případě se vyvarujeme chaotického jednání. Postižený by měl mít duševní i tělesný klid. Při poskytování první pomoci nesmí postižený prochladnout.

1.1. Rychlá orientace:

Vždy je nutné situaci posoudit s ohledem na vlastní bezpečnost a bezpečnost postiženého. Do zamořeného prostoru vstoupíme pouze tehdy, budeme-li mít odpovídající ochranu (izolační dýchací přístroj, masku s příslušným filtrem, jištění dalším pracovníkem apod.)

POZOR! Vždy, když se jedná o špatně větrané prostory, je třeba počítat s možností, že prostor je zamořený!

- Při manipulaci s potřísněným oděvem nebo jinými předměty je nutno se chránit odpovídajícími osobními ochrannými pracovními prostředky včetně rukavic.
- První pomoc by neměla být prováděna na místě, kde k nehodě došlo, pokud je nebezpečí kontaminace zachránce

1.2. Při stavech ohrožujících život nejdříve provádějte resuscitaci postiženého a zajistěte lékařskou pomoc.

zástava dechu	- okamžitě provádějte umělé dýchání
zástava srdce	- okamžitě provádějte nepřímou masáž srdce
bezvědomí	- uložte postiženého do stabilizované polohy na boku

1.3. Vybavení:

Pro účinnou první pomoc musí být na místě potřebné prostředky a pomůcky:

- dostatek vody (pokud není zdroj vody, pak pohotovostní zásoba asi 10 litrů na osobu),
- příkrývky nebo jiné textilní materiály, umožňující ochranu postiženého před prochladnutím a úpravu polohy postiženého, rezervní oblečení včetně obuvi
- lékárnička (obsah se řídí druhem nebezpečných látek, které se vyskytují na pracovišti), její obsah je třeba obměňovat před uplynutím expiračních dob léčivých přípravků a dalších materiálů

1.4 V případě nejistoty o správném postupu využijte možnost telefonického kontaktu na Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1, 120 00 Praha 2: tel. 224 919 293, 224 915 402, sdělte údaje o látkách nebo složení přípravku z originálního obalu nebo z bezpečnostního listu látky nebo přípravku.

1.5. Při nutnosti lékařského vyšetření vždy vezměte s sebou originální obal s etiketou, popřípadě bezpečnostní list dané látky nebo přípravku!

2. První pomoc při zasažení žíraviny a dalšími látkami, vyvolávajícími otok plic

Při stavech ohrožujících život nejdříve provádějte resuscitaci postiženého a zajistěte lékařskou pomoc.

zástava dechu - okamžitě provádějte umělé dýchání
zástava srdce - okamžitě provádějte nepřímou masáž srdce
bezvědomí - uložte postiženého do stabilizované polohy na boku

2.1. Při nadýchání (platí pro látky, které vyvolávají edém plic)

- rychle a s ohledem na vlastní bezpečnost dopravte postiženého na čerstvý vzduch, nenechte ho chodit!
- podle situace lze doporučit výplach ústní dutiny, případně nosu vodou
- převlékněte postiženého v případě, že je látkou zasažen oděv
- zajistěte postiženého proti prochladnutí
- podle situace volejte záchrannou službu
- nebo zajistěte lékařské ošetření vzhledem k nutnosti dalšího sledování po dobu nejméně 24 hodin.

2.2. Při zasažení očí (platí pro žíraviny)

- ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba i násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte. **V žádném případě neprovádějte neutralizaci!**
- výplach provádějte 10-30 minut od vnitřního koutku k zevnímu, aby nebylo zasaženo druhé oko.
- podle situace volejte záchrannou službu
- nebo zajistěte co nejrychleji lékařské, pokud možno odborné ošetření.
- k vyšetření musí být odeslán každý i v případě malého zasažení.

2.3. Při styku s kůží (platí pro žíraviny)

- ihned svezte potřísněné šatstvo; před mytím nebo v jeho průběhu sundejte prstýnky, hodinky, náramky, jsou-li v místech zasažení kůže
- zasažená místa oplachujte proudem pokud možno vlažné vody po dobu 10-30 minut; nepoužívejte kartáč, mýdlo ani neutralizaci
Poznámka: Při zasažení látkami s leptavými účinky **nepoužíváme neutralizační roztoky**. Pouze u určitých látek lze použít inaktivační roztoky (například olej u lithia, sodíku, draslíku; manganistan draselný u bílého fosforu; polyetylénglykol u fenolu a krezolu; kalcium glukonát u kyseliny fluorovodíkové a šťavelové) nebo dekontaminační prášek (u yperitu).
- poleptané části kůže překryjte sterilním obvazem, na kůži nepoužívejte masti ani jiná léčiva
- poškozeného přikryjte, aby neprochladl

- podle situace volejte záchrannou službu
- nebo zajistěte lékařské ošetření

2.4. Při požití

- NEVYVOLÁVEJTE ZVRACENÍ - hrozí nebezpečí dalšího poškození zažívacího traktu!!! Hrozí perforace jícnu i žaludku!
- OKAMŽITĚ VYPLÁCHNĚTE ÚSTNÍ DUTINU VODOU A DEJTE VYPÍT 2-5 dl chladné vody ke zmírnění tepelného účinku žíraviny
Vzhledem k téměř okamžitému účinku na sliznice je vhodnější rychle podat vodu z vodovodu a nezdržovat se sháněním vychlazených tekutin – s každou minutou prodlevy se stav sliznice nenapravitelně poškozuje! Nejsou vhodné sodovky ani minerálky, z nichž se může uvolňovat plynný oxid uhličitý. Větší množství požitě tekutiny není vhodné, mohlo by vyvolat zvracení a případné vdechnutí žíraviny do plic).
- k pití se postižený nesmí nutit, zejména má-li již bolesti v ústech nebo v krku. V tom případě nechte postiženého pouze vypláchnout ústní dutinu vodou.
- NEPODÁVEJTE AKTIVNÍ UHLÍ! (začerněním způsobí obtížnější vyšetření stavu sliznice zažívacího traktu a u kyselin a louhů nemá příznivý účinek).
- nepodávejte žádné jídlo
- nepodávejte nic ústy, pokud je postižený v bezvědomí, nebo má-li křeče
- podle situace volejte záchrannou službu
- nebo zajistěte co nejrychleji lékařské ošetření

3. První pomoc při zasažení látkami, které při požití mohou poškodit plíce (benzín, nafta, petrolej, terpentýn, směsová ředidla s podílem benzínu, apod.)

Tyto látky a přípravky s obsahem alifatických, alicyklických a aromatických uhlovodíků, které mají nízkou viskozitu a nízké povrchové napětí a jsou zpravidla označeny větou R 65: *Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic.*

Při stavech ohrožujících život nejdříve provádějte resuscitaci postiženého a zajistěte lékařskou pomoc.

zástava dechu	- okamžitě provádějte umělé dýchání
zástava srdce	- okamžitě provádějte nepřímou masáž srdce
bezvědomí	- uložte postiženého do stabilizované polohy na boku

3.1. Při nadýchání

- okamžitě přerušete expozici, dopravte postiženého na čerstvý vzduch (sundejte kontaminovaný oděv)
- zajistěte postiženého proti prochladnutí
- zajistěte lékařské ošetření vzhledem k časté nutnosti dalšího sledování po dobu nejméně 24 hodin

3.2. Při styku s kůží

- odložte potřísněný oděv
- omyjte postižené místo velkým množstvím pokud možno vlažné vody
- pokud nedošlo k poranění pokožky, je vhodné použít mýdlo, mýdlový roztok nebo šampon
- zajistěte lékařské ošetření

3.3. Při zasažení očí

- ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba i násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte.
- výplach provádějte nejméně 10 minut
- zajistěte lékařské, pokud možno odborné ošetření.

3.4. Při požití

- NEVYVOLÁVEJTE ZVRACENÍ!
- Pokud postižený zvrací, dbejte aby nevdechl zvratky (*protože při vdechnutí těchto kapalin do dýchacích cest i v nepatrném množství je nebezpečí poškození plic*)
- zajistěte lékařské ošetření vzhledem k časté nutnosti dalšího sledování po dobu nejméně 24 hodin.; originální obal s etiketou, popřípadě bezpečnostní list dané látky vezměte s sebou.

4. První pomoc při zasažení látkami, klasifikovanými jako toxické a vysoce toxické

Při stavech ohrožujících život nejdříve provádějte resuscitaci postiženého a zajistěte lékařskou pomoc.

zástava dechu	- okamžitě provádějte umělé dýchání
zástava srdce	- okamžitě provádějte nepřímou masáž srdce
bezvědomí	- uložte postiženého do stabilizované polohy na boku

4.1. Při nadýchání

- okamžitě přerušete expozici, dopravte postiženého na čerstvý vzduch (pozor na kontaminovaný oděv)
- po expozici kyanovodíku dejte inhalovat obsah 1-2 ampulek Nitramylu (amylum nitrosum)
- zajistěte postiženého proti prochladnutí
- podle situace volejte záchrannou službu
- a zajistěte vždy lékařské ošetření

4.2. Při styku s kůží

- odložte potřísněný oděv
- omyjte postižené místo velkým množstvím pokud možno vlažné vody
- pokud nedošlo k poranění pokožky, je vhodné použít i použít mýdlo, mýdlový roztok nebo šampon
- podle situace volejte záchrannou službu
- a zajistěte vždy lékařské ošetření

4.3. Při zasažení očí

- ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba i násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte.
- výplach provádějte nejméně 10 minut
- volejte záchrannou službu

4.4. Při požití

- **PO POŽITÍ VŠECH VYSOCE TOXICKÝCH, NĚKTERÝCH TOXICKÝCH A VYBRANÝCH DALŠÍCH NEBEZPEČNÝCH LÁTEK, u nichž již požití méně než jednoho gramu nebo jednoho doušku o 30 ml představuje ohrožení života)**

VYVOLEJTE ZVRACENÍ (zejména u kyanidů, některých anorganických solí kovů, paraquatu, diquatu, metylalkoholu, etylénglykolu, některých organických rozpouštědel - benzenu, tetrachlormetanu, chloroformu, sirouhlíku, a dalších látek).

Vyvolání zvracení: Zvracení vyvolávejte jen u osoby při vědomí do 1 hodiny po požití. Dejte vypít asi 1-2 dl nejlépe vlažné vody se lžičkou tekutého mýdla a práškovým nebo rozdrceným aktivním uhlím, odpovídajícím asi 5 tabletám. *Větší množství vody není vhodné, protože v případě, že ke zvracení nedojde, usnadní voda rozpuštění a vstřebání látky rozpustné ve vodě, v horším případě způsobí posun toxické látky dále do zažívacího traktu.*

- Nejste-li si jisti, zda vyvolávat zvracení, kontaktujte Toxikologické informační středisko a sdělte údaje o látkách nebo složení přípravku z originálního obalu nebo z bezpečnostního listu látky nebo přípravku.
- **PO POŽITÍ TOXICKÝCH NEBO VYSOCE TOXICKÝCH LÁTEK DO 5 MINUT PODEJTE 10-20 ROZDRCENÝCH TABLET AKTIVNÍHO UHLÍ ROZMÍCHANÝCH VE VODĚ – nezávisle na tom, zda se zvracení podařilo vyvolat**
- v případě požití kyanidů dejte inhalovat obsah 1-2 ampulek Nitramylu (amylum nitrosum)
- volejte záchrannou službu

5. První pomoc při zasažení látkami, klasifikovanými jako zdraví škodlivé

5.1. Při nadýchání

- okamžitě přerušete expozici, dopravte postiženého na čerstvý vzduch
- zajistěte postiženého proti prochladnutí
- zajistěte lékařské ošetření, zejména přetrvává-li kašel, dušnost nebo jiné příznaky

5.2. Při styku s kůží

- odložte potřísněný oděv
- omyjte postižené místo velkým množstvím pokud možno vlažné vody
- pokud nedošlo k poranění pokožky, je možné použít mýdlo, mýdlový roztok nebo šampon
- zajistěte lékařské ošetření, zejména přetrvává-li podráždění kůže

5.3. Při zasažení očí

- ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba i násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte.
- výplach provádějte nejméně 10 minut
- zajistěte lékařské, pokud možno odborné ošetření.

5.4. Při požití

- NEVYVOLÁVEJTE ZVRACENÍ - *i samotné vyvolávání zvracení může způsobit komplikace (vdechnutí látky do dýchacích cest a plic, mechanické poškození sliznice hltanu, může v tomto případě představovat vyšší ohrožení, než požitá látka)*
- pokud možno podejte medicínální uhlí v množství 5 rozdrcených tablet
- zajistěte lékařské ošetření

6. První pomoc při zasažení látkami, klasifikovanými jako dráždivé

6.1. Při nadýchání

- okamžitě přerušete expozici, dopravte postiženého na čerstvý vzduch
- zajistěte postiženého proti prochladnutí
- zajistěte lékařské ošetření, přetrvává-li podráždění, dušnost nebo jiné příznaky

6.2. Při styku s kůží

- odložte potřísněný oděv
- omyjte postižené místo velkým množstvím pokud možno vlažné vody
- pokud nedošlo k poranění pokožky, je možné použít mýdlo, mýdlový roztok nebo šampon
- zajistěte lékařské ošetření, přetrvává-li podráždění kůže

Poznámka: V případě, že přípravek ulpí na kůži a nelze jej odstranit vodou s mycími prostředky nebo jedlým olejem (například vteřinové lepidlo), nepoužívejte k odstranění násilí a ponechte odbornému ošetření.

6.3. Při zasažení očí

- ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba i násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte.
- výplach provádějte nejméně 10 minut
- zajistěte lékařské, pokud možno odborné ošetření.

Poznámka: V případě, že přípravek ulpí na kůži víček a nelze jej odstranit vodou, nepoužívejte k odstranění násilí a ponechte odbornému ošetření.

6.4. Při požití

- NEVYVOLÁVEJTE ZVRACENÍ - i samotné vyvolávání zvracení může způsobit komplikace (vdechnutí látky do dýchacích cest a plic, například u saponátů a dalších látek, vytvářejících pěnu nebo mechanické poškození sliznice hltanu)
- pokud možno podejte aktivní uhlí v malém množství (1-2 rozdrcené tablety)
- u osoby bez příznaků telefonicky kontaktujte Toxikologické informační středisko k rozhodnutí o nutnosti lékařského ošetření, sdělte údaje o látkách nebo složení přípravku z originálního obalu nebo z bezpečnostního listu látky nebo přípravku
- u osoby, která má zdravotní obtíže, zajistěte lékařské ošetření.